

B प्रकारचे क्षेत्र (under Stock and open Area) -

करावयाची उपचार पध्दती

i) Tending of Natural Regeneration-

a) बियापासुन झालेली पुर्नउत्पत्ती - बियापासुन निघालेले रोप व मोठे रोपे (Seedling & Sapling)

बियापासुन निघालेले विशेष प्रजातीचे 60 सेमीचे वर उंची असलेले रोपे भविष्यातील वृक्ष म्हणुन त्यास उपचार करावे. असे कमीम कमी 400 रोपे प्रति हेक्टर तसेच सरासरी 5 मी.चे अंतरावर असतील अशा प्रध्दतीने ठेवावे. अशा रोपांची प्रथम, व्दीतीय वर्षात निंदणी, मातीकाम ई. उपचार करावे. तृतीय वर्षात विरळीकरण व्यंग असलेले रोपटे कटाई, बेला कटाई, झुडुप सफाईचे कामे करावे.

b) फुटव्याचे एकेरीकरणे - फुटव्याचे एकेरीकरण आणि निकृष्ट व व्यंग असलेले रोपट्यांचे व्यवस्थापन यापुर्वी SCI कार्यवृत्तात प्रस्तावित असल्याप्रमाणे त्यांचा अंवलंब करावा.

i) या कार्यवृत्तातील क्षेत्रात वृक्ष कटाई करणे प्रस्तावित नाही.

ii) या कार्यवृत्तातील क्षेत्रात जल व मृदसंधारणाची कामे, जसे नाला बर्डींग, गली फर्गींग, गवत लागवड, रोपवन कामे ईत्यादी प्रकारची कामे करावे.

iii) कमी घनता (0.4 पेक्षा कमी) असलेले क्षेत्रात बांभुळ, निंम, खैर, चंदन ईत्यादी प्रजातीचे बियाणे पेरावे.

iv) निकृष्ट वनाचे क्षेत्र किंवा उघड असलेले क्षेत्र (नाला किनारे सोबत) कमीत कमी 5 हे पेक्षा कमी नसेल तर त्यात निवडक प्रजातीचे रोपवन घ्यावे.

C प्रकारचे क्षेत्र Young Crop (दाट फाटे असलेले क्षेत्र) -

i) विरळीकरण - दाट फाटे असलेले क्षेत्र तसेच बांबू रांझीचे क्षेत्र जे Overlapping of Bamboo पातण श्रेणीत नाही आणि जे दर्जेदार रोपास पुढील वाढीसाठी अडथळा निर्माण करतात अशा रोपांचे विरळीकरण करावे. विरळीकरण करतांनी दिलेल्या विरळीकरणाचे मार्गदर्शक सुचना पध्दतीचा अवलंब करावा.

ii) या प्रकारात रोपवन घेवु नये.

D प्रकारचे क्षेत्र (दाट क्षेत्र) -

करावयाची उपचार पध्दती

i) फक्त मेलेले झाडे सोडुन कोणतेही झाड तोडु नये.

ii) जमीनीची धुप होणाऱ्या क्षेत्रात (erosion prone) आवश्यकते नुसार योग्य प्रकारचे जल व मृद संधारणाची कामे करावे.

iii) या प्रकारात रोपवन घेणे प्रस्तावित नाही.

छापणीचे नियम व कार्यपध्दती.

छापणीसाठी **Miscelenous Regulation** मधील यापुढे दिलेले पध्दतीचा अवलंब करावा.

A प्रकार (संरक्षीत क्षेत्र) - या प्रकारात कोणतीही झाडे तोडायची कामे करू नये

पुनउत्पतीची कार्यपध्दती

- i) नैसर्गिक पुनउत्पती व फुटवे (NR व Root Stock) याचे व्यवस्थापनाची कामे **Miscelaneous Regulation** मधील दिलेल्या कार्यपध्दती प्रमाणे करावे. रोपवनापेक्षा या कामास प्राधान्य देण्यात यावे.
- ii) या प्रकारात रोपवन शक्यतो B2 क्षेत्रातच घ्यावे. रोपवन घेण्यासाठी योग्य प्रजातीची तसेच काही प्रमाणात बांबू निवड करावी.

चराई प्रतिबंध, आग प्रतिबंधक आणि ईतर कामे

या प्रकारातील क्षेत्राचे आग व चराई पासून संरक्षण करणे आवश्यक आहे. जेणे करुन नैसर्गिक व कृत्रीम पुनउत्पतीचे संवर्धन कराता येईल. यात खालील प्रकारचा उपाय योजना राबविण्यात यावे.

- 1) नैसर्गिक व कृत्रीम पुनउत्पतीचे संरक्षण व संवर्धन करणे जेणे करुन Soil erosion चे प्रमाण कमी करता येईल.
- 2) चराईस पुर्ण क्षेत्रात प्रतिबंध करावे.
- 3) संपुर्ण क्षेत्राचे आगी पासुन वर्ग-I प्रकाराने संरक्षीत करावे.
- 4) अशा क्षेत्रात नविन रस्त्याचे काम घेवु नये तसेच Cross drainage आवश्यकतेनुसार घेण्यात यावे.
- 5) रोपवनाचे संरक्षणासाठी पंचवार्षीक योजना राबविण्यात यावी.

विविध प्रकारच्या कार्यपध्दती (Miscellaneous Regulation)

Demarcation of Coup

- 1) वार्षिक कुपाचे कामे ही मंजूर कार्यआयोजने प्रमाणे करण्यात यावी.
- 2) सर्व वार्षिकी कुपाचे Demarcation वर्ष अगोदर करण्यात यावे.
- 3) कुपाचे क्षेत्र लक्षात घेता, कुपाचे चार समान भागात विभागणी करता येईल जेणेकरून Demarcation चे कामे चांगल्या प्रकारे पार पाडता येतील.
- 4) वार्षिक कुपाचे सिमेवर Demarcation मध्ये 3 मी.ऐवढी लाईन कटाई करावी व त्यावर मधेमधी 2 मी चे खांब जे एका खांबच्या ठिकाणावरून दुसऱ्या खांब दिसेल अशा अंतरावर गाडावे.
- 5) अशा प्रकारचे गाडलेल्या खांबावर, कुप, क्रमांक, पातणश्रेणीचे नांव कार्यवृत्ताचे नाव कुपाचे क्षेत्राच्या बाहेरील भागात दर्शनिय असेल अशा ठिकाणी लिहावे.
- 6) काही मोजके झाडे ज्यांची छातीवेढी 45 cm च्या वर असेल आणि ती झाडे कुपाच्या सिमेवर असतील त्यावर दोन काळे पट्टे त्यामध्ये एक गेरु रंगाच्या पट्टा घावे काळ्या पट्ट्यामधील खालचा पट्टा हा छातीवेढीवर मारला जाईल व काळा पट्ट्यामधील वरचा पट्टा हा खालच्या पट्ट्या बरोबर 15 से.मी.वर मारल्या जाईल आणि खालच्या काळ्या पट्ट्याच्या बरोबर खाली सर्व झाडाना कुपाचे क्षेत्राचे बाहेरील भागात दर्शनिय असलेल्या अशा ठिकाणी अनुक्रमांक देण्यात यावा (जसे 1, 2, 3 -----) सर्व पट्टे व अनुक्रमांक असलेल्या झाडांची नोंद मार्किंग रजीस्टरवर नोंदवावी जसे---

Form No. - 18.2 List of Tree on the Coupe Boundary

अ.क्र.	प्रजातीचे नांव	छाती वेढी	शेरा
1			
2			
3			

ज्या झाडांवर पट्ट्यांची मार्किंग केलेली आहे ती झाडे कटाई करिता धरण्यात येवु नये.

Demarcation of Sections

- 1) कुपाची कामे चांगल्या प्रकारे करण्याकरीता SCI व IWC मध्ये कुपाचे 4 समान भाग करण्यात यावे
- 2) समान भागाची सिमा 1.5 मी. रुंदीवरील सर्व झुडपांची सफाई केली जाते जेणेकरून सर्व समान भाग योग्यरित्या दिसेल. शक्यतो अशी लाईन नैसर्गिक सिमा असल्यास जसे नालाच्या घेण्यात यावे.
- 3) Section लाईन वरील झाडाची छातीवेढी 45 से.मी.च्या वर असेल आणि ती Section च्या सिमेवर असेल त्यांना 1.5 से.मी.लाईनच्या भागात दोन काळ्या रंगाचे लाईन मारण्यात यावे लाईनच्या व खालच्या पट्ट्याच्या अगदी खाली बाहेरील भागावर त्या Section चे नंबर/क्रमांक देण्यात यावे.

संरक्षित क्षेत्राचे सिमांकण - अशा ठिकाणाच्या सिमेवरील झाडांवर बाहेरील भागात दोन गेरु रंगाचे पट्टे देण्यात यावे व दोन गेरु पट्ट्याच्या मधोमध क्रास मारावे.

सर्व संरक्षित क्षेत्राला , रोमण अंकाचे क्रमांक देण्यात यावे. जसे I/1, I/2, I/3, II/1, II/2, II/3

संरक्षित क्षेत्र वगळण इतर क्षेत्राचे सिमांकण

या क्षेत्रामधील झाडांवर एक गेरु पट्टा व त्यांच्या वरील भागात म्हणजे अगदी 5 से.मी. वर एक काळा पट्टा मारण्यात यावा.

उपचार नकाशा - उपचार नकाशाचे Grid नुसार GPS reading घेण्यात यावी व तशी उपचार नकाशावर दर्शविण्यात यावी.

- 1) कुपाचे सिमांकण झाल्यानंतर लगेच सर्व प्रकारचे करावयाचे उपचारचे प्रकार नकाशावर तसेच प्रत्यक्ष जागेवर दाखविण्यात यावे. सोबतच बेस लाईन, आणि 100 मी X 100 मी चे Grid पाडण्यात यावे.
- 2) उपचार नकाशा हा एक वर्षा पाहिले तयार करण्यात यावा.

कटाई करीता झाडांना मार्किंग करणे

- 1) कटाई करीता असलेले झाडांची मार्किंग एक वर्ष अगोदर करण्यात यावी.
- 2) मार्किंगची कामे क्षे.स. ने वपअ यांच्या देखरेखीमध्ये तसेच सवसं यांच्या सतत मार्गदर्शनाखाली करावे.
- 3) जी झाडे कटाई करीता मार्किंग करण्यात येत असतील त्यांना छातीवेळीवर एक गेरुचा पट्टा मारावा व छातीवेळीवर तसेच झाडाच्या बुडयावर जमिनीच्या लगत 10 से.मी. X 10 सेमी आकारचा ब्लेझवर मार्किंग हेमरचा निशान मारावा

- 4) a) पुढीलप्रमाणे झाडांच्या प्रजातीच्या दोन ठिकाणी म्हणजे छातीवेढीवर आणि झाडांच्या बुडावर म्हणजेच जमिनीलगत मार्किंग हॅमरचे निशान मारण्यात यावा. - साग, बिजा, सिसम, ऐन, तिवस, हलदु, कलम, धावडा, शिवन (सर्व 45 सेमी वरील छातीवेढी)
- b) सर्व इतर प्रजातीचे झाडे जी 60 सेमी वरील छातीवेढी असेल.

5) उर्वरीत सर्व झाडावर अनुक्रमांक राहतील जे की डांबराने लिहण्यात येतील.

6) झाडांचे अनुक्रमांक झाडांच्या बुध्यावर ब्लेझ काढून उभ्या रेषेत लिहीण्यात यावे

झाड क्रमांक 216	XX (Hammre Mark)
-----------------	------------------

7) सर्व झाडे ज्यांना अनुक्रमांक दिलेला आहे. त्यांची प्रत्येक झाडांची नोंद मार्किंग रजिस्टर वर नोंद घ्यावी जेस

Sr.No.	Tree No./ Grid No.	Serial No. on Coal Far	Name of Species	GBH (OB)	Remarks

8) मार्क केलेल्या झाडांचा गोषवारा 15 सेमी छातीवेढीच्या वर्गात तयार करावा इमारती लाकुड, फाटे, जळाऊ लाकुड वेगवेगळे दर्शविण्यात यावा

9) व्यंग झाडे ही जलाऊ म्हणून नोंद घेण्यात यावी (सागवान सोडून)

THE PRESCRIBED TYPE SPECIFIC TREATMENT

निरनिराळ्या उपचार क्षेत्रात करावयाच्या विशेष उपचार पध्दती

TREATMENT IN A-TYPE AREAS

A- प्रकारच्या क्षेत्रामधील उपचार

- 1) जलमृदसंधारणाची कामे :- नालाबंदींग मुतारे Gully Plugging, समतल सलग चर, (सी.सी.टी.), चेक डॅम नालाबंद अडविणे मृद व जलसंधारणाची कामे समतल सलग चर सोडुन असे कामे A2 क्षेत्रात करता येतील.
- 2) Seed sowing बी पेरणे :- खैर, निंब आणि स्थानिक प्रजातीचे बी झुडपामध्ये वनखात्याच्या स्टॉप कडुन व वनकामागारांकडुन पेरुण घ्यावे.
- 3) Stock Planting खुंट लागवड करणे A2 प्रकारच्या क्षेत्रात तलावाच्या सभोवताली व नाल्याच्या काठावर पंगारा, सालई इतर किंवा उपलब्ध असलेल्या जातीचे खुंट 6 मीटर अंतरावर लागवड करावे नाल्याच्या बाजूला खस जातीचे गवताचे थोंब वनखात्याच्या स्टॉफकडुन किंवा वनकामागारांकडुन लावुन घ्यावे.
- 4) रोपवन :- उपयुक्त असलेल्या जातीचे झाडांचे रोपवनाचे काम सुध्दा प्रस्तावित करता येतील परंतु तसे क्षेत्र 5 हे. च्या वर असणे आवश्यक आहे.
- 5) Harvesting prohibited कटाई प्रतिबंध क्षेत्र :- A प्रकारच्या क्षेत्रात मेलेले किंवा जिवंत उभे असलेले झाड कटाई करू नये फक्त पडलेले मौल्यवान सागवन, साजा, तिवस, सिसम, बिजा जातीचे ओडके बाहेर काढावे.

TREATMENT IN B-TYPE AREAS

B- प्रकारच्या क्षेत्रामधील उपचार

- 1) B1 क्षेत्रात नैसर्गिक पुनउत्पत्ती व Root Stock व्यवस्थापनाचे मार्गदर्शन तत्वानुसार करावेत आवश्यक तीथे माती काम मलचींगचे कामे करण्यात यावे.
- 2) रोपवने B2 क्षेत्रात रोपवनाचे कामे करावी कार्यवृत्ताच्या उद्दीष्टानुसार बांबु रोपवन, मिश्र रोपवन, साग रोपवन घ्यावेत 0.2 पेक्षा घनता कमी असलेल्या क्षेत्रात साग जडी लागवड करुण साग रोपवन घ्यावे 0.6 पर्यंत घनता असलेल्या क्षेत्रात बांबु रोपवन घ्यावे.

TREATMENT IN C-TYPE AREAS

C- प्रकारच्या क्षेत्रामधील उपचार

- 1) Thinning विरळीकरण :- जुन्या रोपवनात किंवा फाट्याचे जंगल आहे अशा ठिकाणी सरासरी झाडाच्या उंचीच्या 1/3 अंतर ठेवून झाडे कटाईसाठी मार्क करावे जर सागवन 2 टक्के पेक्षा जास्त असतील तर इतर जातीचे फाटे कुपात ठेवावे.

CUT BACK OPERATION (C.B.O.)

- 2) मुख्य कुप तोडीच्या पुढील वर्षी सदर काम दिलेल्या मार्गदर्शक सुचना प्रमाणे करून घ्यावेत.

PREFERENCE OF GIRTH CLASS

- 3) वेढी दर्जाची पसंती :- C प्रकारच्या क्षेत्रात कटाई करातांना खालील वेढी वर्गीपासून वरील वेढी वर्गाच्या बाजुने झाडाची मार्कींग करत जावे.

TREATMENT IN D-TYPE AREAS

D - प्रकारच्या क्षेत्रामधील उपचार

- 1) Marking for Harvesting कटाईसाठी छापणी करणे :- निरनिराळ्या कार्यवृत्तातील नमुद नियमाप्रमाणे कटाईसाठी योग्य झाडाची गणना व त्यानंतर नियमानुसार छापणी करावे. तिवस, सिसम, हलदु, साग, बिजा, साजा, करम, खैर, शिवन, कसई, धावडा, बेहळा, रोहन, मोवई, सालई, सुर्या, मोका, धामन, बिलवा, चिचवा, वोरसाल, लेंडीया व गराडी या जातीला प्राधान्य देवून ठेवावे.
- 2) B Grade thinning बी दर्जा विरळीकरण :- जर कटाई झाल्यानंतर काही क्षेत्रात गर्दी दिसून आली तीथे बी-दर्जात विरळीकरण म्हणजे मेलेले वाळलेले किडलेले दबलेले व खराब झालेल्या फांद्या काढाव्यात.
- 3) Tending of natural Regeneration नैसर्गिक पुनरुत्पादन मधील कामे :- Root Stock मार्गदर्शन तत्वानुसार सागवन व इतर मौल्यवान नैसर्गिकरीत्या उगवलेल्या रोपांचे एकीकरण व त्यास वाढीसाठी जागा करून घ्यावे अंदाजे 400 रोपे प्रती हेक्टर क्षेत्रात राहतील अशी काळजी घ्यावी सदर रोपांच्या भोवताल माती काम करून व मलचिंग करून रोपे वाढीसाठी प्रयत्न करावे.

CUT BACK OPERATION (C.B.O.)

- 4) मुख्य कुप तोडीच्या पुढील वर्षी सदर काम दिलेल्या मार्गदर्शक सुचना प्रमाणे करून घ्यावेत.

Guidelines for the Root Stock Management
Root Stock व्यवस्थापनासाठी मार्गदर्शक सुचना

- 1) Singling of Coppice Shoots फुटव्याचे एकीकरण :- एक तंदुरुस्त व चांगला वाढू शकतो असा फुटवा ठेवून इतर फुटवे काढावे. नैसर्गिकरित्या बीयापासून उगवलेल्या रोपट्यांना जर सदर फुटवा वाढण्यास अडथळा निर्माण करत असेल तर सदर फुटवे कापावे सदर फुटवे ही जमीनीला लागून कापावे जेणे करून तयार होणारे झाड हे वाढणाऱ्या आकारमानामुळे व वजनानुळे वाकनार नाही व स्वःताहची मुळे जमीनीखालील मुळ व्यवस्था चांगल्या पध्दतीने तयार होईल.
- 2) Coppice Management of Damaged and Malformed Separation निकृष्ट व व्यंग असलेल्या रोपट्याचे व्यवस्थापन करणे :- नैसर्गिकरित्या उगवलेले फाटे ज्यांची गोलाई 45 सेमी आहे व जे उंचीच्या 1/3 निकृष्ट व व्यंग असलेली आहे अशा फुटव्यांना जमीनीपासून कापावे जे फाटे 2.5 मी.पर्यंत वाढलेले आहेत त्यांना व्यंग समजु नये.

Tending of Natural Regeneration नैसर्गिक पुनरुत्पत्तीचे कामे :- सर्व मौल्यवान जातीचे रोपे आणि फुटवे 60 सेमी उंचीचे असतील तर त्याला भविष्यातील झाडे समजून देखभाल करावी जर आवश्यकता वाटलीच तर अंदाजे 400 रोपे प्रती हेक्टर सरासरी 5 मीटर अंतरावर ठेवावे नैसर्गिक पुनरुत्पत्तीला रोपांची वाढ होण्यासाठी रोपांना माती काम व मलचिंग खालील प्रमाणे करावी.

- 1) I Year Operation प्रथम वर्षीय कामे :- रोपांच्या 1 मीटर सभोवतालच्या व्यसातील सर्व काळी कचरा जुलै महिन्याच्या पाहील्या आठवड्यात काढावे. सदर काढलेला कचरा गवत पाणी ही मातीच्या वरच्या पृष्ठ भागाशी मिसळून सेंद्रीय खतासारखे तयार करावे व किडे आणि गाडुळ यांच्यामुळे सदर माती नरम पडेल ऑक्टोबर महिन्यात एक माती काम करावे.
- 2) II Year Operation द्वितीय वर्षीय कामे :- दुसऱ्या वर्षी ऑक्टोबर महिन्यात माती कामे करावे. ऑगस्ट महिन्याच्या पहिल्या आठवड्यात रोपांचे एक मीटर वेढी क्षेत्राचे सभोवताल पावड्याने निदणी करावी.
- 3) III Year Operation तृतीय वर्षीय कामे :- तिसऱ्या वर्षी फुटव्यांचे एकीकरण निकृष्ट व व्यंग फुटव्यांचे व्यवस्थापन वेली कटाई व झुडपे सफाईचे कामे करावी.

CUT BACK OPERATION (C.B.O.)

फुटवे छटाईच्या मार्गदर्शक सुचना :- मुख्य कुप कटाईच्या दुसऱ्या वर्षी खालील प्रमाणे फुटवे छटाईची कामे करण्यात यावे.

- 1) मुख्य कुप कटाई केल्यानंतर छापनी केलेले झाडे दोन टक्के चे कमी आले असतील तर ती आरएफओनी निरीक्षणकरून काढावी जर पाच टक्के पर्यंत झाडे असतील तेव्हा मा.उपवनसंरक्षक यांची परवानगी घेवून काढावी. जर पाच टक्केच्या वर असतील तर ती झाड मुख्यवनसंरक्षक यांचे पुर्व परवानगी घेवून काढावे.
- 2) मुख्य कुप कटाईच्या वेळेस इतर झाडांना जर नुकसान झाले असतील तर ती झाडे छापणी करुण कटाई करावे.
- 3) एक थुटावर फक्त एक चांगला फुटवा ठेवून इतर फुटवे काढावे.
- 4) जर सदर फुटवे बीयापासुन उगावलेल्या रोपांना अडथळा निर्माण करीत असतील तर ते फुटवे कापावे.

Guidelines for the Cleaning in the Sixth Year

सहाव्या वर्षी सफाई कामे करावयाच्या मार्गदर्शक सुचना :- मुख्य कुप कटाई झाल्यानंतर सहाव्या वर्षी खालील प्रमाणे सफाईचे कामे करण्यात यावे.

- 1) नैसर्गिक पुनरुत्पत्तीचे क्षेत्र Root Stock व्यवस्थापनाचे क्षेत्र हे विभागीय कार्यालयाच्या रजिष्टर मध्ये नोंदवून सदर क्षेत्राचे सफाईचे काम सहाव्या वर्षी करावे.
- 2) सागवनाचे नैसर्गिक पुनरुत्पत्तीच्या वाढीसाठी किंवा इतर मौल्यवान जातीचे रोपे वाढीसाठी ज्या हलक्या जातीचे झुडुपे अडथळा निर्माण करतात ती काढण्यात यावे.
- 3) वेल कटाई, झुडुपे सफाई, उंच थुटांची ड्रेसिंग, मौल्यवान जातीची झाडे, पडलेले ओडके काढण्यात यावे. वांबु कार्यवृत्ताच्या बाहेरील क्षेत्रात असतील तर त्या सुध्दा साफ करावे.
- 4) निकृष्ट व व्यंग फुटवे हे मुळापासुन कटाई करावे. जिथे फुटवे जास्त असतील तिथे एकीकरण करावे.
- 5) साग व इतर मौल्यवान जातीचे रोपातील अंतर सरासरी उंचीच्या 1/3 ठेवावे.

Thinning Guidelines

विरळीकरणाच्या मार्गदर्शक सुचना

- 1) सहाव्या वर्षीच्या साफ सफाईच्या वेळेस ज्या रोपवनांत 50 टक्के जिवंत रोपांची टक्केवारी आहे तिथे त्यांची नोंद विभागीय कार्यालयातील रजिष्टरमध्ये नोंद करुण 12 व्या वर्षी खालील प्रमाणे विरळीकरणाचे कामे करावे.
- 2) मुख्य कुप कटाईच्या 12 व्या वर्षी विरळीकरणाची कामे करावे 6 व्या वर्षी सफाईची कामे सुध्दा या सोबत करावी.
- 3) रोपवनांत चांगली घनता असलेल्या फाट्यांच्या वनात सरासरी उंचीच्या 1/3 अंतर दोन रोपामध्ये राहिल असे कटाईचे कामे करावी.
- 4) नैसर्गिक वनात अंदाजे 20 टक्के सागवनासोबत इतर मौल्यवान झाडोरा राहिल असे काम करावे.

Cleaning & Thinning of Old Plantation

जुन्या रोपवनातील सफाई व विरळीकरण कामे

- 1) 6 व्या वर्षी जी सफाईची कामे कुपात केले जातात तीच जुन्या रोपवनांत 6 व्या वर्षी करावे.
- 2) विरळीकरण जुन्या रोपवनात 11 व्या 17 व्या 25 व्या 35 व्या वर्षी करावेत सरासरी 1/3 अंतर दोन झाडांमध्ये राहिल याची दक्षता घ्यावी. अशाप्रकारे विरळीकरणाची कामे करतांनी Form 3 च्या तरतुदीचा व त्या Site quality मधील Yeild Table चा देखील अवलंब करावा.